

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Pasen herinnert mij toch altijd aan Israël. Daarom deze week een artikel dat ik er jaren geleden over schreef. Het lijkt me nog altijd actueel.

Palestina: het begon in 1948

Het geheugen laat zich niet wissen. Daarom keer ik bij alle nieuws over Palestina altijd in gedachten terug naar dat jaar 1948. Ik werd toen als journalist overgeplaatst naar Utrecht. Mijn gezin moest ik die eerste maanden achterlaten en ik vond een tijdelijk kosthuis bij een joodse familie. Die leefde toen hartstochtelijk mee met de gebeurtenissen in Israël. Op een immens grote wandkaart volgden zij alle troepenbewegingen die door de besluiten van de VN in beweging waren gekomen. En dat waren er nogal wat. Als aasgieren hadden de Arabische buurlanden zich op de nieuwe Joodse staat geworpen.

Op 15 mei 1948, de dag waarop de Britse troepen het voormalig mandaatgebied verlieten, gaf de voorzitter van de Arabische Liga, Abdul Rahman Hassan Azzam, op een persconferentie in Caïro de Arabische intenties aan: "Het zal een oorlog zijn van uitroeiing en van reusachtige slachting, waarover gesproken zal worden zoals over de Mongoolse bloedbaden en de kruistochten." Een week

ervoor had hij al aan Britse diplomaten gemeld: "Het geeft niet hoeveel (Joden) er zijn. We drijven ze de zee in."

Het Jordaanse leger bezette het gehele gebied dat later bekend zou staan als de Westelijke Jordaanoever. Iraakse troepen deden mee aan de Jordaanse inzet. Egyptische troepen trokken de Negev in en veroverden een aantal geïsoleerde Joodse nederzettingen. Syrische en Libanese troepen trokken hun grenzen met Palestina over maar stuitten weldra op zware tegenstand van Joodse nederzettingen bij de grens. Op 18 mei bezetten Joodse strijdkrachten Acre en verdreven de Palestijnse vluchtelingen afkomstig uit Haifa. Na vijf dagen van gevechten besloten de Verenigde Naties tot een wapenstilstand, waaraan pas 10 juni gehoor werd gegeven. Maar op 8 juli werd de strijd hervat en veroverden de Joodse troepen het gehele vroegere mandaatgebied, vooralsnog met uitzondering van de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook. Toen in 1967 opnieuw een oorlog met de Arabieren uitbrak demonstreerde Israël zijn overmacht door ook deze gebieden te bezetten. Dat leidde in de Arabische wereld tot enorm gezichtsverlies, teleurstelling en wrok. En niemand kan zijn ogen sluiten voor het feit dat in die wereld de oorspronkelijke doelstelling nimmer is opgegeven. De vlag van Palestina is gebaseerd op de vlag van de pan-Arabische opstand (rode driehoek, zwart-groen-witte banden) uit 1916 toen er even werd gedroomd over één verenigd Arabisch rijk. Dat ideaal is nooit helemaal gestorven. Je vindt het, met kleine variaties, terug in de vlag van allerlei Arabische staten zoals Koeweit, Jemen, Irak, Egypte, Soedan, Jordanië, Egypte, de Emiraten.

Ik word geplaagd door een aantal vragen. Wat zal er gebeuren als de Westerse ideeën over democratie in die wereld werkelijkheid gaan worden? Als de Westerse media weer gaan juichen over een Arabische lente? Als vrije Arabische volken hun machthebbers, oliesjeiks en sultans aan de kant schuiven en hun regeringen opdragen wat zij werkelijk willen? Blijven we bereid het voortbestaan van Israël te garanderen? Wie het weet mag het zeggen.